

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỰ ĐÁNH GIÁ TRONG KIỂM ĐỊNH CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ HUYỆN LONG HỒ, TỈNH VINH LONG

Nguyễn Huy Hoàng*

ABSTRACT

On the basis of theoretical research and actual situation of self-assessment activities management in accrediting education quality in junior high schools, the article proposes measures of managing the self-assessment activities in the Accreditation of Education Quality of Secondary Schools, contributing to improving the effectiveness of quality assurance in junior high schools in Long Ho District, Vinh Long province.

Keywords: Education quality accreditation, junior high schools; Long Ho district, Vinh Long province.

Received: 6/1/2022; **Accepted:** 7/1/2022; **Published:** 10/1/2022

1. Đặt vấn đề

Năm 2002, Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD-ĐT) thành lập cơ quan chịu trách nhiệm về kiểm định chất lượng giáo dục. Tiếp sau đó, Cục Khảo thí và Kiểm định chất lượng giáo dục (KĐCLGD) đã được thành lập theo Nghị định 85/2003/NĐ-CP của Chính phủ. Từ năm 2004 đến 2018, Bộ GD-ĐT đã ban hành hàng chục văn bản riêng về KĐCL giáo dục cho hệ thống giáo dục quốc dân. Hiện trạng công tác tự đánh giá KĐCL trường THCS tại huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long đã và đang tiến hành đạt được một số kết quả nhất định. Kết quả hoạt động KĐCL trường THCS huyện Long Hồ hiện nay được công nhận đánh giá ngoài đạt 9/15 trường (60%). Nguyên nhân tỉ lệ còn hạn chế nêu trên là do hoạt động TĐG trường THCS huyện Long Hồ chưa hoàn thiện nên chưa đăng ký đánh giá ngoài với Sở GD-ĐT. Một vài trường hợp đã đăng kí đánh giá ngoài nhưng không đạt KĐCL theo tiêu chuẩn của KĐCL. Xuất phát từ những lý do nêu trên, từ kết quả nghiên cứu, thông qua bài viết tác giả trình bày một số vấn đề về Quản lý hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng giáo dục ở các trường THCS huyện Long Hồ tỉnh Vĩnh Long, nhằm góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động tự đánh giá (TĐG) trong KĐCLGD các trường THCS trên địa bàn huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Hoạt động tự đánh giá trong kiểm định CLGD trường trung học cơ sở

Mục đích hoạt động TĐG trong kiểm định chất lượng giáo dục trường THCS nhằm xác định trường THCS đạt mức đáp ứng mục tiêu giáo dục trong từng

giai đoạn; lập kế hoạch cải tiến chất lượng, duy trì và nâng cao chất lượng các hoạt động của nhà trường; thông báo công khai với các cơ quan quản lý nhà nước và xã hội về thực trạng chất lượng của trường THCS. Nếu trường THCS tổ chức TĐG đạt được các tiêu chuẩn theo quy định của Bộ GD-ĐT thì trình hồ sơ đề nghị đề cơ quan quản lý nhà nước đánh giá, công nhận hoặc không công nhận trường THCS đạt kiểm định chất lượng giáo dục theo quy định hiện hành. Quy trình kiểm định chất lượng giáo dục đối với trường THCS được thực hiện theo hai bước: Bước 1, Tự đánh giá; và bước 2, Đánh giá ngoài. Chu kỳ kiểm định chất lượng giáo dục đối với trường THCS là 05 năm. Trường THCS được công nhận đạt kiểm định chất lượng giáo dục theo quy định, thì sau ít nhất 02 năm kể từ ngày được công nhận, được đăng ký đánh giá ngoài và đề nghị công nhận đạt kiểm định chất lượng giáo dục ở cấp độ cao hơn. Tiêu chí đánh giá trường THCS được công nhận đạt khi tất cả các chỉ báo trong tiêu chí đạt yêu cầu. Chỉ báo được công nhận đạt khi tất cả các nội hàm của chỉ báo đạt yêu cầu. Quy trình tự đánh giá của trường THCS, gồm có bảy bước sau: Thành lập hội đồng tự đánh giá; Lập kế hoạch tự đánh giá; Thu thập, xử lý và phân tích các minh chứng; Đánh giá các mức đạt được theo từng tiêu chí; Viết báo cáo tự đánh giá; Công bố báo cáo tự đánh giá; Triển khai các hoạt động sau khi hoàn thành báo cáo tự đánh giá. Nhiệm vụ của hội đồng TĐG trường THCS, gồm: Chủ tịch hội đồng điều hành các hoạt động của hội đồng, phân công nhiệm vụ cho từng thành viên; phê duyệt kế hoạch tự đánh giá; thành lập nhóm thư ký và các nhóm công tác để triển khai tự đánh giá; chỉ đạo quá trình thu thập, xử lý, phân tích minh chứng; hoàn thiện báo cáo tự đánh giá; giải quyết các vấn đề phát sinh

* Trường THCS Tân Hạnh, huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

trong quá trình triển khai tự đánh giá; Phó chủ tịch hội đồng thực hiện các nhiệm vụ do chủ tịch hội đồng phân công, điều hành hội đồng khi được chủ tịch hội đồng ủy quyền; Thư ký hội đồng, các ủy viên hội đồng thực hiện công việc do chủ tịch hội đồng phân công và chịu trách nhiệm về công việc được giao.

2.2. Thực trạng hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng giáo dục tại các trường THCS trên địa bàn huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

Để đánh giá được thực trạng hoạt động TĐG và quản lý hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng giáo dục tại các trường THCS trên địa bàn huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long làm cơ sở đề xuất biện pháp quản lý hoạt động TĐG ở các trường THCS tại địa bàn, tác giả tiến hành khảo sát thực trạng hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng giáo dục tại các trường THCS trên địa bàn huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long bằng phiếu với CBQL là 180 người. (gồm: Phòng GD-ĐT, Sở GD-ĐT, Kiểm định viên thuộc Sở GD-ĐT và 10 trường THCS huyện Long Hồ), và 180 giáo viên của 10 trường THCS huyện Long Hồ. Sau khi xử lý số liệu, tác giả có một số đánh giá chung là:

Thực trạng hoạt động TĐG – KĐCL trường THCS tại huyện Long Hồ đang được đánh giá ở mức độ khá. Số trường THCS được công nhận KĐCL giáo dục theo Thông tư của Bộ GD-ĐT đạt 7/14 trường THCS. Đội ngũ CBQL, giáo viên trường THCS huyện Long Hồ đảm bảo về số lượng, cơ cấu đề thành lập Hội đồng TĐG theo quy định của Bộ GD-ĐT. Nhận thức của đội ngũ CBQL, GV, nhân viên các trường THCS huyện Long Hồ, về vị trí, vai trò, ích lợi của việc TĐG đối với hoạt động giáo dục của nhà trường đã được nâng lên hơn trước rõ rệt. Năng lực thực hiện nhiệm vụ TĐG của CBQL, GV, nhân viên nhà trường tham gia hội đồng TĐG tại cơ sở đã được từng bước hình thành, cơ bản đáp ứng các yêu cầu thực hiện hoạt động TĐG tại trường THCS. Các trường THCS huyện Long Hồ luôn hưởng ứng và tuân thủ nghiêm túc sự chỉ đạo của các cấp quản lý giáo dục về TĐG trong KĐCL giáo dục trường THCS.

Tuy nhiên, nhận thức về hoạt động TĐG-KĐCL trường THCS của một bộ phận CBQL, GV, NV trường THCS huyện Long Hồ còn hạn chế chứ đúng vị trí và tầm quan trọng của hoạt động TĐG đề ra. Đây là sự cản trở cho việc quản lý hoạt động TĐG tại các trường THCS huyện Long Hồ vươn lên trong thực tại và thời gian tới.

2.3. Đề xuất biện pháp quản lý hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng giáo dục tại các trường THCS trên địa bàn huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long

2.3.1. Nâng cao nhận thức của đội ngũ CBQL, GV, NV về ý nghĩa, tầm quan trọng của TĐG trong việc đảm bảo chất lượng giáo dục của nhà trường

Thực hiện biện pháp này nhằm làm cho đội ngũ CBQL, GV, NV trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long có nhận thức đúng đắn về ý nghĩa, tầm quan trọng của TĐG trong việc đảm bảo chất lượng giáo dục của nhà trường. Qua đó, họ có những hành động phù hợp, thiết thực đối với hoạt các hoạt động giáo dục của nhà trường nhất là hoạt động TĐG trong KĐCL giáo dục tại trường THCS hiện tại.

Nhận thức về mục đích kiểm định chất lượng giáo dục đối với trường THCS là nhằm xác định trường THCS đạt mức đáp ứng mục tiêu giáo dục trong từng giai đoạn; lập kế hoạch cải tiến chất lượng, duy trì và nâng cao chất lượng các hoạt động của nhà trường; thông báo công khai với các cơ quan quản lý nhà nước và xã hội về thực trạng chất lượng của trường THCS; đề cơ quan quản lý nhà nước đánh giá, công nhận hoặc không công nhận trường đạt kiểm định chất lượng giáo dục.

2.3.2. Đổi mới khâu lựa chọn nhân sự cho hoạt động TĐG

Đổi mới khâu lựa chọn nhân sự cho hoạt động TĐG, nhằm mục đích làm cho hội đồng TĐG trường THCS có được đội ngũ nhân sự, đảm bảo đủ số lượng theo quy định, đồng thời đội ngũ này cũng có chất lượng về năng lực làm việc, phù hợp với các yêu cầu thực hiện nhiệm vụ TĐG tại trường THCS đặt ra.

Đảm bảo nguyên tắc nhân sự tham gia hội đồng TĐG theo cơ cấu nhân sự theo quy định của Bộ GD-ĐT, sao cho đảm bảo các vị trí công việc trong nhà trường có tham gia vào Hội đồng TĐG.

Về số lượng thành viên hội đồng, Bộ GD-ĐT quy định ít nhất 7 thành viên. Như vậy tùy theo từng nhà trường mà số lượng này có thể nhiều hơn để đề ứng yêu cầu công việc đề ra.

2.3.3. Chỉ đạo đổi mới khâu lưu trữ hồ sơ quản lý theo hướng khoa học

Mục đích của biện pháp đổi mới khâu lưu trữ hồ sơ quản lý theo hướng khoa học tại các trường THCS là nhằm tạo cho nhà trường có thói quen làm việc ngăn nắp, có trật tự, gọn gàng chặt chẽ, mang tính khoa học trong khâu lưu trữ hồ sơ quản lý nhà trường. Tạo cho sự thuận lợi bước đầu trong việc tìm kiếm minh chứng TĐG một cách thuận lợi, chính xác, nhanh chóng và hiệu quả.

Hồ sơ, tài liệu chuyên môn trong quản lý giáo dục trường THCS là công cụ rất quan trọng để làm minh chứng trong TĐG trường THCS. Đây là việc quản lý yếu tố “đầu vào” trong TĐG trường THCS.

Thực hiện Thông tư quy định thời hạn bảo quản lưu trữ tài liệu chuyên môn giáo dục do Bộ GD-ĐT quy định đối với nhà trường THCS (5 năm liên tục).

2.3.4. Tổ chức bồi dưỡng đội ngũ nhân sự làm công tác TĐG

Đảm bảo cho đội ngũ, mọi người làm công tác TĐG trường THCS có đủ năng lực thực hiện nhiệm vụ theo yêu cầu hoạt động TĐG đặt ra. Hình thành đội ngũ tham gia Hội đồng Tự đánh giá, Nhóm chuyên trách trường THCS mang tính chuyên nghiệp cao, đủ khả năng hoàn thành tốt nhiệm vụ kiểm định chất lượng giáo dục trường THCS; Tạo điều kiện cho tất cả thành viên nhà trường quyết tâm thực hiện cam kết chất lượng giáo dục theo phân việc được phân công, đảm nhiệm theo vị trí việc làm trong trường THCS.

Bảng cam kết chất lượng của từng thành viên trường THCS sẽ là cơ sở để cá nhân tự phấn đấu thực hiện nhiệm vụ theo hướng đảm bảo chất lượng, đồng thời là cơ sở để cho cấp lãnh đạo nhà trường theo dõi, giám sát hoạt động đảm bảo chất lượng của từng thành viên theo nội dung đăng ký cam kết chất lượng.

2.3.5. Tăng cường các điều kiện phục vụ hoạt động TĐG

Thực hiện biện pháp này nhằm giúp cho hiệu trưởng huy động tốt các nguồn lực hỗ trợ hoạt động TĐG tại nhà trường. Làm cho các nguồn lực thêm phong phú, dồi dào là điều kiện để hoạt động TĐG diễn ra một cách hiệu quả cao. Đảm bảo cho kế hoạch tự đánh giá của nhà trường được thực hiện đúng tiến độ, phát huy tối đa hiệu quả làm việc của hội đồng TĐG nhà trường. Trang bị nguồn lực cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ hoạt động TĐG trường THCS được thuận lợi. Nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của cơ sở vật chất kỹ thuật nhà trường đối với hoạt động TĐG của nhà trường. Cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ hoạt động TĐG – KĐCL phải đảm bảo an toàn, hiệu quả và hiện đại cho TĐG trường THCS. Hiệu trưởng chỉ đạo xây dựng kế hoạch xác định các nguồn lực cần huy động để làm điều kiện phục vụ hoạt động TĐG của nhà trường. Đồng thời định hướng địa chỉ nguồn tin cậy để có thể huy động được các nguồn lực này.

2.3.6. Kết hợp TĐG với hoàn thiện và nâng cao chất lượng các mặt hoạt động của nhà trường

Biện pháp kết hợp TĐG với hoàn thiện và nâng cao chất lượng các mặt hoạt động của nhà trường là nhằm mục đích làm cho hoạt động TĐG đi đúng mục đích đặt ra. Làm cho hoạt động TĐG là hoạt động thường xuyên đề thúc đẩy và nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường. Xem hoạt động TĐG cũng là hoạt động trọng tâm của nhà trường như các hoạt động giáo dục khác trong nhà trường THCS.

Thực chất hoạt động TĐG là hoạt động xem xét lại

toàn bộ quá trình giáo dục của nhà trường đã thực hiện qua một giai đoạn nhất định gần nhất tại thời điểm diễn ra TĐG. Đây có thể coi như hoạt động tổng hợp đánh giá các mặt hoạt động của nhà trường sau một thời gian nhất định. Kết quả TĐG cũng chính là kết quả hoạt động giáo dục của nhà trường. Việc cải tiến chất lượng trong báo cáo TĐG cũng chính là kế hoạch đổi mới và nâng cao chất lượng các hoạt động giáo dục của nhà trường trong thời gian tới được tốt hơn hiện tại.

3. Kết luận

Quản lý hoạt động tự đánh giá trong kiểm định chất lượng cơ sở giáo dục là việc thủ trưởng cơ sở giáo dục tác động có chủ đích, đảm bảo mục tiêu, bằng các phương pháp, hình thức quản lý phù hợp và hiệu quả, đề tác động đến đội ngũ cán bộ giáo viên nhà trường, đến hội đồng TĐG nhà trường, nhằm làm cho đội ngũ này thực hiện tốt các nhiệm vụ TĐG nhà trường theo các tiêu chuẩn, quy định, quy trình hoạt động TĐG cơ sở giáo dục của Bộ GD-ĐT ban hành. Thực trạng hoạt động TĐG tại các trường THCS huyện Long Hồ đang thực hiện khá thành công với đội ngũ CBQL, GV, nhân viên có nhiều tâm huyết cố gắng để hoàn thành nhiệm vụ công tác TĐG theo chỉ đạo trực tiếp của các cấp quản lý giáo dục huyện Long Hồ. Các biện pháp đề xuất quản lý hoạt động TĐG trong KĐCL tại các trường THCS huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long sẽ góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tại các trường THCS trên địa bàn.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), *Thông tư số 42/2012/TT-BGDĐT ngày 23 tháng 11 năm 2012, Ban hành Quy định về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục và quy trình, chu kỳ kiểm định chất lượng giáo dục cơ sở giáo dục phổ thông, cơ sở giáo dục thường xuyên*. Hà Nội
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2017), *Thông số 12/2017/TT-BGDĐT của Bộ GD-ĐT về ban hành Quy định kiểm định chất lượng cơ sở giáo dục đại học*. Hà Nội
3. Nguyễn Thu Phương (2019), *Triển khai tự đánh giá chất lượng cơ sở giáo dục góc nhìn từ cơ sở*. Hiệp hội các trường Đại học, Cao đẳng. Đảm bảo và kiểm định chất lượng giáo dục đại học trên thế giới và ở Việt Nam. NXB Đà Nẵng.
4. Phạm Xuân Thanh (2007), *Cục Khảo thí và Kiểm định chất lượng, Bộ GD-ĐT. Kiểm định chương trình ở Việt nam: Cơ hội – thách thức – giải pháp*. Kỷ yếu Hội thảo, Kiểm định chất lượng đào tạo chuyên môn của các trường đại học ở các nước và bài học cho Việt Nam.